

**ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ
СЛІДЧЕ УПРАВЛІННЯ**

73003, м. Херсон, вул. Лютеранська, 4

**ПОВІДОМЛЕННЯ
про підозру**

м. Херсон

30 червня 2026 року

Старший слідчий відділу розслідування злочинів, учинених в умовах збройного конфлікту, СУ ГУНП в Херсонській області старший лейтенант поліції Ананійчук Богдана Олегівна, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12022230000000224 від 09.03.2022 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 36, 42, 276-278 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Москаленку Сергію Вікторовичу, 23.10.1978 року народження, громадянину України, уродженцю м. Нова Каховка Херсонської області, зареєстрованому та проживаючому за адресою: Україна, Херсонська область, м. Нова Каховка, вул. Букіна Миколи, буд. № 50, документованому паспортом громадянина України серії МО 024785, виданим Новокаховським МВВС у Херсонській області, тимчасово виконуючому обов'язки командира комендантського взводу так званого «Новокаховського міського відділу поліції ГУ МВС Херсонської області», раніше судимому, а саме: 12.06.2025 Нововоронцовським районним судом Херсонської області до 15 років позбавлення волі за вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 7 ст. 111-1 КК України, стосовно якого 21.02.2025 до Шевченківського районного суду м. Києва скеровано обвинувальний акт у кримінальному провадженні № 22023000000000703 від 11.07.2023 за ч. 2 ст. 255, ч. 2 ст. 27, ч. 5 ст. 111-1, ч. 2 ст. 27, ч. 3 ст. 110, ч. 2 ст. 27, ч. 3 ст. 146, ч. 2 ст. 27, ч. 2 ст. 127 КК України,

про те, що він підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, а саме у жорстокому поводженні з цивільним населенням та в інших порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчинених за попередньою змовою групою осіб (у редакції статті 438 КК України на час вчинення кримінального правопорушення).

**Фактичні обставини кримінального правопорушення,
у вчиненні якого підозрюється Москаленко С.В.**

З лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією російської федерації (далі – рф) проти України та окупацією частини території України. У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту 24 лютого 2022 року президент рф оголосив початок так званої спеціальної військової операції, що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення збройними силами рф (далі – зс рф), інших збройних формувань рф та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою рф, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти рф та ін.)».

Відповідно до ст. 2 спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Таким чином, із 19.02.2014 до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією рф проти України, окупацією частини території України, що вказує на поширення дії на території України законів та звичаїв війни (норм міжнародного гуманітарного права).

Згідно статті 4 Конвенції про захист цивільного населення під час війни, підписаної у м. Женеві 12.08.1949, учасниками якої є, зокрема Україна та Російська Федерація (далі за текстом – ЖК (IV)), особами, що перебувають під захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин

опиняються, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є.

Відповідно до положень ст. 27 ЖК (IV) особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин на особисту повагу, повагу до своєї честі, права на сім'ю, їхніх релігійних переконань та обрядів, звичок та звичаїв. До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, від образ та цікавості натовпу.

З урахуванням положень стосовно здоров'я, віку та статі, сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, має право поводитися з усіма ними однаково, без жодної дискримінації, зокрема стосовно раси, релігії або політичних переконань.

Статтею 29 ЖК (IV) передбачено, що сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, відповідає за поведження своїх представників із цими особами, причому це не знімає особистої відповідальності з таких представників.

У силу положень ст. 31 ЖК (IV) жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей.

Відповідно до ст. 32 ЖК (IV) забороняється застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення та медичні чи наукові дослідження, які не викликані потребою лікування особи, що перебуває під захистом, а й на будь-яке інше брутальне поведження з боку як цивільних, так і військових властей.

Згідно із ст. 147 ЖК (IV) серйозні порушення, про які йдеться у Конвенції, становлять такі порушення, що охоплюють дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції: тортури або нелюдяне поведження, нелегальне ув'язнення особи, що перебуває під захистом.

Статтею 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 року (далі за текстом – ДП I) встановлено, що тією мірою, якою їх торкається ситуація, зазначена у статті 1 цього Протоколу, з особами, які перебувають під владою сторони, що бере участь у конфлікті, і не користуються сприятливим ставленням згідно з Женевськими Конвенціями або згідно з цим Протоколом, за всіх обставин поводяться гуманно, і вони, як мінімум, користуються захистом, передбаченим у цій статті, без будь-якої несприятливої різниці, заснованої на ознаках раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії чи віросповідання, політичних або інших переконань, національного чи соціального походження, майнового стану, народження чи іншого статусу або на яких-небудь інших подібних критеріях. Кожна сторона має з повагою ставитися до особи, честі, переконань та релігійних обрядів усіх таких осіб.

Поряд з цим згідно ч. 2 ст. 75 ДП I заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів:

а) насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема:

а.2) катування всіх видів - фізичні чи психічні;

а.3) тілесні покарання;

б) знущання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поводження, примус до проституції чи непристойне посягання в будь-якій його формі.

Крім того, відповідно до ст. 8(2)(а)(ii), (а)(iii), (а)(vii), (b)(xxi), (b)(xxii) Римського статуту Міжнародного кримінального суду катування або нелюдське поводження, умисне заподіяння шкоди здоров'ю, незаконне позбавлення волі, посягання на людську гідність, зокрема образливе і принизливе поводження та будь-яка форма сексуального насильства є воєнними злочинами.

Збройне захоплення територій Каховського району Херсонської області почалось разом із повномасштабним вторгненням рф в Україну. Починаючи з 24.02.2022 частина території Херсонської області поступово почала переходити під контроль російських окупаційних військ, у тому числі Каховський район, який і на теперішній час перебуває під контролем регулярних з'єднань і підрозділів збройних сил та інших військових формувань рф.

У березні-травні 2022 року з метою встановлення контролю над окупованою територією та придушення спротиву, представники окупаційної влади вдавались до терору проти цивільного населення, що виражалось у численних випадках незаконних затримань, обшуків, арештів, катувань та інших порушень стосовно цивільного населення.

Так, захоплені приміщення державних органів і установ, а також правоохоронних органів, у тому числі у м. Нова Каховка, представники окупаційної влади використовували як місця для нелегального ув'язнення, катування та жорстокого поводження з цивільними особами, вчинення іншого фізичного і психологічного тиску з метою одержання інформації про проукраїнських активістів, противників окупаційної влади та подальшого схилення вищевказаних осіб до співпраці з державою – агресором.

Одними із таких приміщень є будівлі Каховського районного відділу поліції Головного управління Національної поліції в Херсонській області, що розташований за адресою: Херсонська область, м. Нова Каховка, проспект Дніпровський, буд. № 24, та Каховського районного відділу Управління Служби безпеки України в Херсонській області за адресою: Херсонська область, м. Нова Каховка, проспект Дніпровський, буд. № 26, які представники окупаційної влади захопили та встановили свій контроль, де здійснювались незаконні утримання цивільних осіб, вбивства, застосування тортур, тілесних покарань, завдання каліцтва з метою отримання відомостей, які цікавили окупаційну владу та військових рф.

Після цього, з метою встановлення повного контролю над окупованими територіями Херсонської області, відшукування проукраїнськи налаштованих громадян, їх нелегального ув'язнення окупаційною владою рф створено низку незаконних правоохоронних органів, у тому числі не пізніше червня 2022 року - так зване «Головне управління МВС Херсонської області», у структурі якого утворено так званий «Новокаховський міський відділ поліції Головного управління МВС Херсонської області» за адресою: Херсонська область, м. Нова Каховка, проспект Дніпровський, буд. № 24.

Не пізніше травня 2022 року (більш точні дата та час в ході досудового розслідування не встановлені), особи з числа керівного складу збройних формувань, силових структур, органів окупаційної влади рф залучили до реалізації вищевказаного спільного плану, зокрема з метою отримання відомостей, які цікавили окупаційну владу та військових рф, громадянина України **Москаленка Сергія Вікторовича, 23.10.1978 року народження**, який зайняв посаду так званого «начальника ізолятору Новокаховського міського відділу поліції Головного управління МВС Херсонської області», а з 14.06.2022 – посаду так званого «тимчасово виконуючого обов'язки командира комендантського взводу» у вказаному незаконному правоохоронному органі.

Москаленко С.В. носив формений одяг, зброю та спорядження приналежні збройним формуванням рф, усвідомлював обставини існування міжнародного збройного конфлікту на території України, а також свою участь у ньому.

В цей час на тимчасово окупованій території Каховської міської територіальної громади Херсонської області постійно мешкала громадянка України – [REDACTED] року народження, яка у складі Збройних Сил України чи інших військових формувань України не перебувала, жодної зброї при собі не мала, участі у бойових діях не брала, до таких дій не готувалася, постійно була вдягнена у цивільний одяг, тобто перебувала під захистом ЖК (IV).

У червні 2022 року Москаленко С.В., діючи за попередньою змовою групою осіб із невстановленими досудовим розслідуванням військовослужбовцями зс рф, перебуваючи на території Каховської міської територіальної громади Херсонської області, умисно, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, порушуючи вимоги ст. ст. 27, 31, 32 ЖК (IV), ст. 75(2) (а)(а.2), (а.3), (б) ДП I, вчинив дії, спрямовані на порушення законів та звичаїв війни, що полягали у жорстокому поводженні з цивільним населенням, а саме у катуванні незаконно утриманої потерпілої [REDACTED] яке виразилось у завданні сильних фізичних та психічних страждань.

Так, 26.06.2022 приблизно о 13.00 год. Москаленко С.В. спільно з щонайменше одинадцятьма невстановленими військовослужбовцями зс рф,

будучи озброєними вогнепальною автоматичною зброєю, діючи за попередньою змовою між собою, з метою проведення обшуку прибули за місцем проживання потерпілої [REDACTED] за адресою: [REDACTED].

У той час, коли [REDACTED] відкрила входні двері вказаного помешкання, повернувшись додому, Москаленко С.В., знаходячись у коридорі та помітивши потерпілу, без будь-яких пояснень, у порушення ст. 27 ЖК (IV), ст. 75(2) (а.3) ДП І, усвідомлюючи, що остання є цивільною особою в розумінні ст. 50 ДП І, застосував стосовно [REDACTED] фізичне насильство шляхом нанесення одного удару руків'ям пістолету в область голови потерпілої, від чого вона впала додолу та втратила свідомість.

Після закінчення обшуку зазначеного помешкання, у ході якого [REDACTED] прийшла до тям, вказані особи затримали потерпілу та помістили до невстановленого в ході досудового розслідування транспортного засобу, при цьому для обмеження зору на голову їй наділи шапку.

Надалі, затриману доставлено до місця її роботи на території продуктового ринку за адресою: Херсонська область, м. Нова Каховка, вул. Новоселівська, 7, де військовослужбовцями зс рф проведено обшук, а в подальшому приблизно о 20.00 год. цього ж дня потерпілу перевезено до захопленого приміщення Каховського районного відділу Управління Служби безпеки України в Херсонській області за адресою: Херсонська область, м. Нова Каховка, проспект Дніпровський, буд. № 26.

Одразу після прибуття невстановлені військовослужбовці зс рф із застосуванням фізичної сили конвоювали [REDACTED] до одного з кабінетів на першому поверсі зазначеної будівлі та посадили її на стілець.

Після цього, 26.06.2022 близько 20.30 год. Москаленко С.В., знаходячись у вказаному місці, діючи за попередньою змовою групою осіб із ще одним невстановленим військовослужбовцем зс рф, розпочав допит потерпілої з метою отримання відомостей про наявність у неї зброї, співпраці зі Збройними Силами України та проведення підривної діяльності.

Не отримавши бажаних відповідей на поставлені запитання, продовжуючи реалізацію свого злочинного умислу, спрямованого на отримання вищезазначеної інформації, Москаленко С.В., усвідомлюючи, що потерпіла є цивільною особою в розумінні ст. 50 ДП І, діючи за попередньою змовою групою осіб, в порушення вимог ст. ст. 27, 31, 32 ЖК (IV) та ст. 75(2) (а)(а.2) ДП І, вчинив катування [REDACTED] електричним струмом, яке полягало у спричиненні фізичної шкоди шляхом нанесення впродовж 5 хвилин ударів електричним струмом через дроти, під'єднані по черзі до пальців ніг, рук та мочок вух потерпілої, поливаючи її водою та поступово збільшуючи силу напруги, чим

завдав [REDACTED] сильного фізичного болю і моральних страждань.

Продовжуючи свої злочинні дії, Москаленко С.В., в порушення вимог статей 27, 31, 32 ЖК (IV), статті 75(2) (а)(а.2), (b) ДП І вчинив насильницькі дії сексуального характеру, що виразились у катуванні [REDACTED] допомогою електричного струму через дроти, під'єднані до грудей потерпілої.

Так, Москаленко С.В. із застосуванням фізичної сили роздягнув до поясу потерпілу [REDACTED] приєднав до її грудей сталеві заціпки та впродовж декількох хвилин здійснив катування потерпілої електрострумом, яке полягало у спричиненні фізичної шкоди шляхом нанесення ударів електричним струмом через під'єднані дроти, чим завдав [REDACTED] сильного фізичного болю і моральних страждань, від чого остання втратила свідомість.

Після того, як потерпіла прийшла до тями, невстановлений в ході досудового розслідування військовослужбовець зс рф конвоював її до одного з кабінетів у приміщенні так званого «Новокаховського міського відділу поліції Головного управління МВС Херсонської області» за адресою: Херсонська область, м. Нова Каховка, проспект Дніпровський, буд. № 24, де вона утримувалась до 17.09.2022.

17.09.2022 приблизно о 14.00 год. [REDACTED] звільнено з місця утримання, без надання будь-яких документів щодо підстав затримання та ув'язнення.

У період ув'язнення [REDACTED] утримувалась у виснажливих для людського організму антисанітарних умовах, у кімнаті невеликого розміру, непридатній для тривалого перебування людини, яка не відповідала встановленим санітарно-гігієнічним нормам, без будь-яких меблів та місця для сну, з обмеженою кількістю питної води та їжі, жодні засоби особистої гігієни та медична допомога не надавались. Тобто потерпіла перебувала в умовах, які загрожували її життю та здоров'ю, але вона не мала можливості вільно залишити місце утримання.

Отже, Москаленко С.В., діючи за попередньою змовою групою осіб з іншими невстановленими досудовим розслідуванням військовослужбовцями зс рф, в умовах міжнародного збройного конфлікту та у зв'язку з ним, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно небезпечні наслідки і бажаючи їх настання, вчинив дії, спрямовані на порушення законів та звичаїв війни, що полягали у: жорстокому поводженні з цивільним населенням, а саме насильстві над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом особи, зокрема катуванні, яке виразилось: у завданні сильних фізичних страждань, у в тому числі із застосуванням насильницьких дій сексуального характеру (підключення електроструму до грудей) з метою отримання інформації від [REDACTED] а також у нелюдському поводженні

(тривалому утриманні потерпілої в неналежних (антисанітарних) умовах, без місця для сну, достатнього та регулярного харчування); та в інших порушеннях законів та звичаїв війни, що полягали у незаконному позбавленні волі цивільної особи, чим порушив ст. ст. 27, 31, 32 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ст. 75(2)(а) (а.2), (а.3), (b) Додаткового протоколу I до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 року.

Таким чином, Москаленко Сергій Вікторович, 23.10.1978 року народження, підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, а саме у жорстокому поводженні з цивільним населенням та в інших порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчинених за попередньою змовою групою осіб (у редакції статті 438 КК України на час вчинення кримінального правопорушення).

Старший групи слідчих у кримінальному провадженні –
старший слідчий відділу розслідування злочинів,
учинених в умовах збройного конфлікту,
СУ ГУНП в Херсонській області
старший лейтенант поліції

Богдана Олегівна АНАНІЙЧУК

ПОГОДЖУЮ

Старший прокурор групи прокурорів
у кримінальному провадженні –
прокурор відділу процесуального керівництва
та підтримання публічного обвинувачення
управління протидії злочинам, вчиненим
в умовах збройного конфлікту,
Херсонської обласної прокуратури

Валерій Олександрович КАС'ЯНЕНКО

ПАМ'ЯТКА

про процесуальні права та обов'язки підозрюваного

Одночасно підозрюваному Москаленку С.В. роз'яснені права та обов'язки підозрюваного, передбачені ст. 42 КПК України, а саме:

Підозрюваний, обвинувачений має право:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють, обвинувачують;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;

3) на першу вимогу мати захисника і зустріч із ним незалежно від часу в робочі, вихідні, святкові, неробочі дні до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - зустрічі без обмеження в часі та кількості у робочі, вихідні, святкові, неробочі дні; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних діях; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів для оплати такої допомоги;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави. Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду;

4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу пробачення, необхідну для підготовки досудової доповіді.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право *примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення*. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Додаткові права підозрюваного у разі здійснення щодо нього спеціального досудового розслідування або спеціального судового провадження

Стаття 52. Обов'язкова участь захисника

1. Участь захисника є обов'язковою у кримінальному провадженні щодо особливо тяжких злочинів. У цьому випадку участь захисника забезпечується з моменту набуття особою статусу підозрюваного.

2. В інших випадках обов'язкова участь захисника забезпечується у кримінальному провадженні:

...8) щодо осіб, стосовно яких здійснюється спеціальне досудове розслідування або спеціальне судове провадження. - з моменту прийняття відповідного процесуального рішення.

Стаття 54. Відмова від захисника або його заміна

1. Підозрюваний, обвинувачений має право відмовитися від захисника або замінити його.

2. Якщо підозрюваний, обвинувачений наполягає на відмові від захисника, слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд зобов'язані організувати зустріч захисника з підозрюваним, обвинуваченим. У разі якщо підозрюваний, обвинувачений особисто та безпосередньо повідомляє захиснику про небажання мати захисника, заміну захисника після конфіденційної розмови із захисником, така відмова або заміна фіксується у протоколі процесуальної дії або журналі судового засідання.

Не є підставою для відмови слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом в зустрічі захисника з підозрюваним, обвинуваченим наявність письмової заяви про відмову підозрюваного, обвинуваченого від захисника або письмового клопотання про його заміну до внесення відповідної інформації до протоколу процесуальної дії або журналу судового засідання.

Відмова уповноваженою особою в зустрічі підозрюваного, обвинуваченого із захисником, стосовно якого є заява про відмову чи клопотання про заміну, до відповідної фіксації у протоколі процесуальної дії або журналі судового засідання тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

3. Відмова від захисника не приймається у випадку, якщо його участь є обов'язковою. У такому випадку, якщо підозрюваний, обвинувачений відмовляється від захисника і не залучає іншого захисника, захисник повинен бути залучений у порядку, передбаченому статтею 49 цього Кодексу, для здійснення захисту за призначенням.

Глава 24-1

ОСОБЛИВОСТІ СПЕЦІАЛЬНОГО ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Стаття 297-1. Загальні положення спеціального досудового розслідування

1. Спеціальне досудове розслідування (in absentia) здійснюється стосовно одного чи декількох підозрюваних згідно із загальними правилами досудового розслідування, передбаченими цим Кодексом, з урахуванням положень цієї глави.

2. Спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо кримінальних правопорушень, передбачених статтями 109, 110, 110-2, 111, 111-1, 111-2, 112, 113, 114, 114-1, 114-2, 115, 116, 118, частиною другою статті 121, частиною другою статті 127, частинами другою і третьою статті 146, статтями 146-1, 147, частинами другою - п'ятою статті 191 (у випадку зловживання службовою особою своїм службовим становищем), статтями 209, 255-258-6, 348, 364, 364-1, 365, 365-2, 368, 368-2, 368-3, 368-4, 369, 369-2, 370, 379, 400, 408, 436, 436-1, 437,

438, 439, 440, 441, 442, 442-1, 443, 444, 445, 446, 447 Кримінального кодексу України, стосовно підозрюваного, крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук.

Спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо злочину, вчиненого підозрюваним, стосовно якого уповноваженим органом прийнято рішення про передачу його для обміну як військовополоненого та такий обмін відбувся.

Здійснення спеціального досудового розслідування щодо інших злочинів не допускається, крім випадків, коли злочини вчинені особами, які переховуються від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошені у міжнародний розшук, та розслідуються в одному кримінальному провадженні із злочинами, зазначеними у цій частині, а виділення матеріалів щодо них може негативно вплинути на повноту досудового розслідування та судового розгляду.

3. Якщо у кримінальному провадженні повідомлено про підозру декільком особам, слідчий, прокурор вправі звернутися до слідчого судді із клопотанням про здійснення спеціального досудового розслідування лише стосовно тих підозрюваних, щодо яких наявні передбачені частиною другою цієї статті підстави, а стосовно інших підозрюваних подальше досудове розслідування у цьому самому кримінальному провадженні здійснюватиметься згідно із загальними правилами, передбаченими цим Кодексом.

Стаття 297-2. Клопотання слідчого, прокурора про здійснення спеціального досудового розслідування

1. З клопотанням про здійснення спеціального досудового розслідування до слідчого судді має право звернутися прокурор або слідчий за погодженням з прокурором.

2. У клопотанні про здійснення спеціального досудового розслідування підстав, передбачених цим Кодексом, крім передбачених абзацом другим частини другої статті 297-1 цього Кодексу, зазначаються:

1) короткий виклад обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з яким подається клопотання;

2) правова кваліфікація кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;

3) виклад обставин, що дають підстави підозрювати особу у вчиненні кримінального правопорушення, і посилання на обставини;

4) відомості про те, що підозрюваний виїхав та/або перебуває на тимчасово окупованій території України, території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, та/або відомості про оголошення підозрюваного в міжнародний розшук;

5) виклад обставин про те, що підозрюваний переховується від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності;

б) перелік свідків, яких слідчий, прокурор вважає за необхідне допитати під час розгляду клопотання.

3. У клопотанні про здійснення спеціального досудового розслідування з підстави, передбаченої абзацом другим частини другої статті 297-1 цього Кодексу, зазначаються:

1) короткий виклад обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з яким подається клопотання;

2) правова кваліфікація кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;

3) виклад обставин, що дають підстави підозрювати особу у вчиненні кримінального правопорушення, і посилання на такі обставини;

4) матеріали, що підтверджують прийняття уповноваженим органом рішення про передачу підозрюваного для обміну як військовополоненого та факт обміну;

5) перелік свідків, яких слідчий, прокурор вважає за необхідне допитати під час розгляду клопотання.

Стаття 297-3. Розгляд клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування

1. Клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування розглядається слідчим суддею не пізніше десяти днів з дня його надходження до суду за участі особи, яка подала клопотання, та захисника.

Якщо підозрюваний самостійно не залучив захисника, слідчий суддя зобов'язаний вжити необхідних заходів для залучення захисника.

2. Слідчий суддя, встановивши, що клопотання подано без додержання вимог статті 297-2 цього Кодексу, повертає його прокурору, слідчому, про що постановляє ухвалу.

3. Під час розгляду клопотання слідчий суддя має право за клопотанням сторін кримінального провадження або за власною ініціативою заслухати будь-якого свідка чи дослідити будь-які матеріали, що мають значення для вирішення питання про здійснення спеціального досудового розслідування.

Стаття 297-4. Вирішення питання про здійснення спеціального досудового розслідування

1. Слідчий суддя відмовляє у задоволенні клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування, якщо прокурор, слідчий не доведе, що підозрюваний переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук, та/або уповноваженим органом прийнято рішення про передачу підозрюваного для обміну як військовополоненого та такий обмін відбувся.

2. Під час вирішення питання про здійснення спеціального досудового розслідування слідчий суддя зобов'язаний врахувати наявність достатніх доказів для підозри особи, щодо якої подано клопотання у вчиненні кримінального правопорушення.

3. За наслідками розгляду клопотання слідчий суддя постановляє ухвалу, в якій зазначає мотиви задоволення або відмови у задоволенні клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування.

Якщо у справі декілька підозрюваних, слідчий суддя постановляє ухвалу лише стосовно тих підозрюваних, щодо яких існують обставини, передбачені частиною другою статті 297-1 цього Кодексу.

Повторне звернення з клопотанням про здійснення спеціального досудового розслідування до слідчого судді в одному кримінальному провадженні не допускається, крім випадків наявності нових обставин, які підтверджують, що підозрюваний переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук, та/або уповноваженим органом прийнято рішення про передачу підозрюваного для обміну як військовополоненого та такий обмін відбувся.

4. Копія ухвали надсилається прокурору, слідчому та захиснику.

5. Якщо підозрюваний, стосовно якого слідчим суддею постановлено ухвалу про здійснення спеціального досудового розслідування, затриманий або добровільно з'явився до органу досудового розслідування, подальше досудове розслідування щодо нього здійснюється згідно із загальними правилами, передбаченими цим Кодексом.

6. Відомості щодо підозрюваних, стосовно яких слідчим суддею постановлено ухвалу про здійснення спеціального досудового розслідування, невідкладно, але не пізніше 24 годин після постановлення ухвали, вносяться до Єдиного реєстру досудових розслідувань і публікуються в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

Стаття 297-5. Порядок вручення процесуальних документів підозрюваному при здійсненні спеціального досудового розслідування

1. Повістки про виклик підозрюваного у разі здійснення спеціального досудового розслідування надсилаються за останнім відомим місцем його проживання чи перебування та обов'язково публікуються в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора. З моменту опублікування повістки про виклик у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора підозрюваний вважається належним чином ознайомленим з її змістом.

Повістки про виклик підозрюваного у разі здійснення спеціального досудового розслідування у зв'язку з прийняттям уповноваженим органом рішення про передачу підозрюваного для обміну як військовополоненого публікуються в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

З моменту опублікування повістки про виклик у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-

сайті Офісу Генерального прокурора підозрюваний вважається належним чином ознайомленим з її змістом.

2. Копії процесуальних документів, що підлягають врученню підозрюваному, надсилаються захиснику.

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний _____

Захисник _____

« » год « » хв « » _____ 2026 року.

Повідомлення про підозру вручив та права роз'яснив:

**Старший групи слідчих у кримінальному провадженні –
старший слідчий відділу розслідування злочинів,
учинених в умовах збройного конфлікту,
СУ ГУНП в Херсонській області**

старший лейтенант поліції

Богдана Олегівна АНАНІЙЧУК

